

Ważne informacje przeznaczone dla instytucji oferujących emerytalne plany oszczędnościowe („trzeci filar”)

(2008/C 250/04)

Zwraca się uwagę wszystkich instytucji, publicznych i prywatnych, oferujących usługi w zakresie dodatkowych programów emerytalnych funkcjonujących na zasadzie dobrowolnych składek, o zmianach w tym zakresie wprowadzonych w art. 12 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich wskutek przyjęcia przez Radę w dniu 22 marca 2004 r. rozporządzenia (WE, Euratom) nr 723/2004 (Dz.U. L 124 z 27.4.2004, str. 1).

Przed zmianą pracownicy, którzy nie nabyli praw do emerytury za wysługę lat, mogli w chwili opuszczenia instytucji wspólnotowej otrzymać w ramach odprawy wypłatę sumy odpowiadającej prawom do emerytury nabytym w okresie pełnienia służby we Wspólnocie, natomiast nowe przepisy zobowiązują ich najczęściej do zwrócenia się o przekazanie nabytych uprawnień do wybranego programu emerytalnego, prywatnego zakładu ubezpieczeń lub funduszu emerytalnego.

Na mocy wspomnianego rozporządzenia wprowadzono także inne zmiany w regulaminie pracowniczym, w tym utworzono nową kategorię pracowników niebędących urzędnikami etatowymi, tzw. *pracowników kontraktowych*.

Z uwagi na równoczesne wprowadzenie wspomnianych dwóch zmian i fakt, że długość służby w charakterze pracownika niebędącego urzędnikiem etatowym jest zasadniczo ograniczona, wielu byłych pracowników obecnie poszukuje instytucji, które zechciałyby przyjąć ich uprawnienia emerytalne nabyte podczas pełnienia służby we Wspólnocie oraz zarządzać nimi.

Jednakże, mimo że na mocy art. 11 ust. 1 załącznika VIII do regulaminu pracownicy ci mają możliwość przekazania swoich praw do emerytury do programu (-ów) emerytalnego (-ych), do którego (-ych) przystąpili w związku z nową działalnością zawodową podjętą po okresie służby we Wspólnotach, czasami trudno im tego dokonać. Równocześnie zainteresowane osoby napotykać znaczne trudności ze znalezieniem prywatnej instytucji prowadzącej działalność w ramach trzeciego filaru, która gwarantowałaby przestrzeganie czterech warunków (i-iv) wymienionych w art. 12 ust. 1 lit. b) załącznika VIII do regulaminu. Warunki te są następujące:

- (i) *kapitał nie podlega zwrotowi;*
- (ii) *miesięczny zysk zostanie wypłacony najwcześniej po osiągnięciu wieku 60 lat i nie później niż po osiągnięciu wieku 65 lat;*
- (iii) *ustalono przepisy dotyczące rewersji lub rent rodzinnych;*
- (iv) *pozwolenie na przejście do innego zakładu ubezpieczeń lub innego funduszu emerytalnego jest wydawane wyłącznie wtedy, gdy fundusz taki spełnia warunki ustanowione w ppkt (i), (ii) i (iii).*

Jedną z przyczyn trudności, z jakimi borykają się byli pracownicy, jest prawdopodobnie brak wiedzy instytucji oferujących ubezpieczenia emerytalne o istnieniu i potencjalnych skutkach tego konkretnego przepisu regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich. W tym miejscu należy podkreślić, że ponieważ regulamin ten jest, jak wspomniano powyżej, rozporządzeniem Rady, ma on bezpośrednie zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich bez konieczności przyjmowania krajowych przepisów wykonawczych.

Aby ułatwić swoim byłym pracownikom znalezienie instytucji, która przyjąłaby ich uprawnienia emerytalne nabyte w okresie służby we Wspólnotach, Komisja pragnie sporządzić wykaz instytucji zainteresowanych zaproponowaniem wspomnianym osobom umów emerytalnych planów oszczędnościowych spełniających powyższe warunki.

Gwoli informacji, liczba zarejestrowanych przez służby Komisji wniosków o przekazanie uprawnień emerytalnych, oczekujących na znalezienie docelowej instytucji, wynosi na dzień 1 września 2008 r. ponad 1 500. Średnia kwota do przekazania, obliczona na podstawie wspomnianych wniosków, wynosi około 18 000 EUR. Ponadto we wszystkich instytucjach wspólnotowych łącznie liczba pracowników opuszczających rocznie służbę we Wspólnotach i zmuszonych dokonać przekazania uprawnień emerytalnych nabytych w okresie pełnienia służby wynosi około 900.

Instytucje prowadzące działalność w ramach „trzeciego filaru”, pragnące figurować w wykazie, który zostanie udostępniony do wglądu byłym pracownikom Wspólnot Europejskich, muszą złożyć wniosek w tej sprawie do Komisji Europejskiej. Dokumentacja, jaką należy dołączyć do wniosku, obejmuje:

- formalne zaświadczenie, że dana instytucja zobowiązuje się, po pierwsze, do spełnienia czterech warunków (i-iv) określonych w art. 12 ust. 1 lit. b) załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich w odniesieniu do wszystkich kwot odpowiadających prawom do emerytury i przekazanych w tym celu oraz, po drugie, do umożliwienia właściwym organom wspólnotowym wykonywania ich prawa do kontroli w tym zakresie,

- odpis zezwolenia wydanego przez organ krajowy właściwy w dziedzinie nadzoru finansowego, któremu podlega dana instytucja,
- odpis typowej umowy stanowiącej podstawę indywidualnych umów służących długoterminowemu zarządzaniu kwotami przekazanymi zgodnie z art. 12 ust. 1 lit. b) załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich,
- jasny opis ewentualnych warunków mających zastosowanie do miejsca zamieszkania byłego pracownika (lub osób uprawnionych/ spadkobierców) i obowiązujących w momencie podpisania umowy lub przy wypłatach.

Dokumentację należy przesłać na następujący adres Urzędu Administrowania i Wypłacania Należności Indywidualnych (PMO) w Komisji Europejskiej:

Commission européenne
PMO 4 — secteur 3
Bureau 6/43
B-1049 Bruxelles

Wszelkie wnioski o dodatkowe informacje należy kierować na ten sam adres.

Załącznik: tekst art. 11 i 12 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich.

ZAŁĄCZNIK

Art. 11 i 12 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich

Artykuł 11

1. Urzędnik, który kończy służbę we Wspólnotach, w celu:
 - podjęcia służby w administracji albo w organizacji krajowej lub międzynarodowej, która zawarła umowę ze Wspólnotami,
 - wykonywania działalności zawodowej na podstawie zatrudnienia lub na własny rachunek, z tytułu której nabywa uprawnienia emerytalne w ramach systemu, którego organy administracji zawarły umowę ze Wspólnotami,uprawniony jest do przekazania ekwiwalentu aktuarialnego swoich praw do emerytury uaktualnionego do rzeczywistej daty przekazania we Wspólnotach do funduszu emerytalnego tej administracji lub organizacji albo do funduszu emerytalnego, w ramach którego nabywa uprawnienia emerytalne z tytułu zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek.
2. W odniesieniu do urzędnika, który podejmuje służbę we Wspólnotach po:
 - zakończeniu służby w administracji rządowej albo w organizacji krajowej lub międzynarodowej,
 - lub
 - wykonywaniu działalności zawodowej na podstawie zatrudnienia lub na własny rachunek,po powołaniu, ale przed nabyciem uprawnień do wypłaty emerytury za wysługę lat w rozumieniu art. 77 regulaminu pracowniczego, [uprawniony jest] do wpłacenia na rzecz Wspólnot wartości kapitałowej uaktualnionej z datą faktycznego przekazania praw nabytych do emerytury za wysługę lat z tytułu takiej służby lub działalności.

W takim przypadku instytucja, w której urzędnik pełni służbę, uwzględniając wynagrodzenie podstawowe urzędnika, wiek oraz kurs wymiany walut z datą zastosowania przekazania, ustala na mocy ogólnych przepisów wykonawczych liczbę lat służby uprawniających do emerytury za wysługę lat, które podlegają zaliczeniu na podstawie systemu emerytalnego Wspólnot w odniesieniu do poprzedniego okresu pracy, w oparciu o przekazany kapitał po odliczeniu kwoty stanowiącej aprecjację kapitału między datą zastosowania transferu a datą rzeczywistego transferu. Urzędnicy mogą korzystać z tego uzgodnienia wyłącznie raz w stosunku do każdego państwa członkowskiego oraz danego systemu emerytalnego.

3. Ustęp 2 stosuje się również wobec urzędnika, który jest przywracany na stanowisko po okresie oddelegowania na podstawie art. 37 ust. 1 lit. b) tiret drugie regulaminu pracowniczego oraz urzędnikowi, który jest przywracany na stanowisko po upływie okresu urlopu z przyczyn osobistych zgodnie z art. 40 regulaminu pracowniczego.

Artykuł 12

1. Urzędnik kończący służbę z innych powodów niż śmierć lub inwalidztwo przed ukończeniem 63 roku życia oraz który jest uprawniony do natychmiastowego lub opóźnionego wypłacenia emerytury za wysługę lat, z chwilą opuszczenia służby jest uprawniony:
 - a) jeśli zakończył mniej niż jeden rok służby i nie skorzystał z art. 11 ust. 2, jest uprawniony do wypłaty odprawy równej trzykrotności kwot odprowadzanych od jego wynagrodzenia zasadniczego z tytułu płatności składek na system emerytalny za wysługę lat, po odliczeniu wszelkich kwot zapłaconych na mocy art. 42 i 112 Warunków zatrudnienia innych pracowników;
 - b) w innych przypadkach do świadczenia przewidzianego na mocy art. 11 ust. 1 lub do wypłaty ekwiwalentu aktuarialnego takiego świadczenia na rzecz wybranego prywatnego zakładu ubezpieczeń lub funduszu emerytalnego, pod warunkiem że taki zakład lub fundusz gwarantuje, że:
 - (i) kapitał nie podlega zwrotowi;
 - (ii) miesięczny zysk zostanie wypłacony najwcześniej po osiągnięciu wieku 60 lat i nie później niż po osiągnięciu wieku 65 lat;
 - (iii) ustalono przepisy dotyczące rewersji lub rent rodzinnych;
 - (iv) pozwolenie na przejście do innego zakładu ubezpieczeń lub innego funduszu jest wydawane wyłącznie wtedy, gdy fundusz taki spełnia warunki ustanowione w ppkt (i), (ii) i (iii).
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 lit b), urzędnicy w wieku poniżej 63 lat, którzy do chwili objęcia obowiązków, dla potrzeb ustanowienia lub utrzymania uprawnień do świadczeń emerytalnych, wpłacali składki na krajowy system emerytalny, prywatny system ubezpieczenia lub wybrany fundusz emerytalny, które spełniają warunki określone w ust. 1 oraz którzy kończą służbę z innych powodów niż śmierć lub inwalidztwo, z chwilą odejścia ze służby są uprawnieni do odprawy równej ekwiwalentowi aktuarialnemu praw nabytych do emerytury za wysługę lat w okresie pełnienia służby w instytucjach. W takich przypadkach wpłaty dokonane dla potrzeb ustanowienia lub utrzymania uprawnień do świadczeń emerytalnych na podstawie krajowego systemu emerytalnego w stosowaniu art. 42 lub 112 Warunków zatrudnienia innych pracowników odlicza się od odprawy.
3. W przypadku gdy okres pełnienia służby przez urzędnika kończy się w wyniku zwolnienia go ze stanowiska, wypłacany zasiłek z tytułu przejścia w stan spoczynku lub, w miarę potrzeb, przekazywany ekwiwalent ubezpieczeniowy ustala się przez odniesienie do decyzji podjętej zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. h) załącznika IX.